

V tomto roce je třeba zabývat se předem politickými událostmi. Nutno se vrátiti do roku 1966, kdy byl konán XIII. sjezd komunistické strany, který ve svých usneseních orientoval stranu celkem správným směrem.

Usnesení se však správně nerozpracovalo, naopak v mnohých případech se od něho ustupovalo. Vedlo to pak k narůstajícím potížím jak ve vedení strany, tak k nástupu pravicových sil.

Během roku 1967 se rozpory projevovaly i v zasedáních Ústředního výboru strany, došlo ke sporům mezi prvním tajemníkem Ant. Novotným a členy pléna, kteří kritisovali metody práce a způsoby řízení strany. Spory vyhrotily pak odchodem prvního tajemníka Ant. Novotného z funkce.

Do funkce prvního tajemníka byl po dlouhých úvahách a rozporých návrzích jednomyslně zvolen A. Dubček, dosavadní tajemník strany na Slovensku. Tato volba byla kompromisním řešením, aby byla zachována jednota volby. Plenum pak doplněno některými členy a přijalo politickou resoluci, která se jednoznačně přihlásila k závěru XIII. sjezdu a znova zdůraznila naši příslušnost k světové socialistické soustavě a pevnou jednotu se Sovětským svazem. Vytýčila nezbytnost prohloubení jednoty strany, odstranění chyb a nedostatků, posílení její vedoucí úlohy a požadavek dodržování leninských norm, upevnění svazku Čechů a Slováků důsledným uplatňováním leninských principů v národnostní politice, řešení otázek národního hospodářství a dalších úkolů v zabezpečení realisace XIII. sjezdu.

Ale již na lednovém plénu se projevily i vážné protichůdné tendenze. Formovala se již pravicově revizionistická skupina, která pod rouškou nápravy chyb usilovala o revizi generální linie strany, rozvrácení ideologických a organizačních principů výstavby strany, rozrušení politické struktury socialistické společnosti ve prospěch maloburžoazní živelnosti a o změnu zahraniční orientace ČSSR.

Ve svém základním významu byly výsledky lednového pléna výrazem nezbytnosti řešit nazrálou krizi v KSČ.

Po lednu 1968 se však ukázalo, že nově vedení strany v čele s A. Dubčekem, nebylo pro svou nesourodost, politickou nejednotnost a celkovou slabost schopno, tuto úlohu splnit.

Místo aby se vedení strany ujalo iniciativy a pevného řízení vývoje, ponechalo jej od prvních chvil závislosti a tím umožnilo organizovaný nástup pravicových sil. Když pak pravice viděla nerozhodnost vedení a přesvědčila se, že z A. Dubčeka může různými tlaky a pochlebováním učinit svůj štít, začala kolem něho vytvářet atmosféru mesiáštví a přešla do široce organizovaného nástupu.

Pravice těžila z velké neoblibnosti Ant. Novotného, z toho, že nesl hlavní zodpovědnost za chyby minulého období. Organisovala tlak v rozhlasu a televizi, docházelo k výměnám funkcionářů a tak postupně politický vývoj neurčovalo vedení strany, nýbrž pravice. Byl to boj mezi tak zv. progresivními a konservativními.

Na dubnovém zasedání ÚVKSC se už otevřeně projevila slabost a nejednota polednového vedení, tak i mocenský posun ve prospěch pravice.

Marxisticko-leninské síly ústředního výboru v diskusích poukázaly na negativní vývoj. Dokázaly prosadit, aby do funkce prezidenta byl navržen velký vlastenec, hrdina protifašistického boje a významný představitel přátelství a spojenectví se SSSR Ludvík Svoboda, nikoliv kandidáti pravice J. Smrkovský a Č. Cisař.

Byl také schválen akční program, který neodpovídal potřebnému vývoji, odrážel již vystupovanou rozvrstnou činnost pravice ve straně, ale byl zveřejněn a rozeslán všem organizačním straně. Byl ovšem v pozdějším vývoji prohlášen za nesprávný a neplatný dokument.

Pravice dále rozšiřovala frontu svého vlivu na stranické orgány, na rozhodující složky stranického a státního aparátu, na společenské orgány a ideologický život. V Praze se zformovalo tak zv. druhé centrum a organizačně, politicky a ideově koordinovalo a sjednocovalo činnost různých oposičních skupin, určovalo jednotnou taktiku a způsob protistranického boje.

Všechny tyto hluboké posuny v celé republice našly výraz i při oslavách 1. máje, které v řadě míst ztratily třídně internacionalistický charakter. V prvnomajových průvodech, zejména v Praze, vystoupily se svými hesly již vysloveně protikomunistické síly, reprezentované především kontrarrevolučními silami typu KAN a k. z. sl.

V květnu se přiostřily spory mezi členy předsednictva a v plénu Ústředního výboru, ale vzrostla přece aktivita marxisticko-leninských sil.

Pravice sily zase narušovaly hospodářskou strukturu -doporučovaly vytvoření rad pracujících v podnicích.

Uveřejněno také tak zv. 2.000 slov, která byla přímým návodem k násilným akcím a k destrukci socialistického systému.

Záměrné publikování tohoto kontrarevolučního pamfletu v předvečer okresních konferencí ovlivnilo jejich průběh a volbu delegátů na krajské konference.. Polovina okresních konferencí se v českých krajích postavila na podporu 2.000 slov.

Antikomunistické a antisocialistické síly organisovaly otevřené demonstrace , provokace a akce vyloženě anarchistického charakteru. Stupnovaly nacionalistickou, antisovětskou vlnu, zejména v souvislosti se cvičením štábů spojeneckých vojsk v Československu. Usilovaly o rozpuštění Lidových milicí.

Byl vytvořen přípravný výbor nově zakládané strany sociálně-demokratické, která měla odlékat členy z KSČ. Také v ostatních politických stranách docházelo ke zvýšené činnosti.

Spojené působení zahraniční i vnitřní reakce prohlubovaly vnitropolitickou krizi, která se stále více promítala do vztahů s našimi nejbližšími spojenci. Bratrské strany , především KSSR se snažily s velkou trpělivostí odstranit napětí ve vzájemných vztazích a přesvědčit vedení naší strany, že je nutno čelit kontrarevoluční hrozbě v ČSSR. Využily k tomu všechny možnosti, které poskytovaly oficiální i osobní kontakty. Na schůzkách v Drážďanech, Sofii, Moskvě v prvé polovině roku 1968 ukazovali jejich představitelé A. Dubčekovi na konkrétních faktech, že situace v ČSSR se vyvíjí nebezpečným směrem, který zároveň ohrožuje společné zájmy socialistického tábora. Ujištění A. Dubčeka, že vedení KSČ si také uvědomuje vážnost situace a že samo cítí potřebu zjednat nápravu, se však doma zamítalo., obcházelo a neplnilo. Nabízeli spojenci z SSSR a ostatních socialistických zemí soudružskou pomoc i podporu ke zvládnutí situace a vyčerpali všechny politické možnosti, které přicházely v úvahu.

Vedoucí představitelé pravice oportunistických sil sice oficiálně deklarovali politiku přátelství se socialistickými zeměmi, lícemrnně však zakrývali a ve skutečnosti podporovali

snahy přehlušit a otupit tradiční a hluboké přátelství našich národů k lidu Sovětského svazu. Ve snaze blokovat jakoukoliv snahu o dorozumění a obnovu vzájemné důvěry mezi KSČ a bratrskými stranami socialistických zemí, prosadily pravicové síly neúčast delegace KSČ na varšavské schůzce bratrských stran v červenci 1968 a na- stoupili tak kurs na roztržku se spojenci.

Bratrské strany trpělivě usilovaly o jednání s představiteli KSČ, při némž by byly řešeny složité problémy ve vzájemných vztazích, které vznikly naruštáním kontrarevoluční situace v ČSSR a ohrožením zájmu socialismu. Při jednání v Černé nad Tisou apelovalo politické byro ÚVKSSS na vedení naší strany, aby si uvědomilo svou komunistickou internacionální zodpovědnost a řešilo nebezpečnou situaci v ČSSR vlastními silami.

Po jednání v Černé a v Bratislavě A. Dubček a jeho stoupenci ve vedení KSČ zvolili taktiku průtahů a oddelování realisace opatření, která při jednáních se spojenci slibovali učinit.

Navíc zkreslovali výsledky jednání a vykládali je jako své vítězství. A. Dubček nejenže ignoroval, ale i před vedením KSČ zařádil oprávněné obavy bratrských stran o osudy socialismu v Československu a míru v Evropě. Nebylo ani svoláno plenární zasedání ÚV KSČ, a by tento stav projednalo.

Rozhlas, tisk a televize soustavně podporovaly pravicové síly také jak členové strany, tak celé občanstvo nebylo o skutečných závěrech jednání správně informováno.

Komunistická strana postupně přestala být v roce 1968 řídicím centrem socialistického společenského rádu. Rovněž došlo k rozkladu socialistické moci v bezpečnosti, armádě. Vláda nebyla jednotná, parlament ovládala pravice.

Když pak došlo dne 21. srpna ke vstupu spojeneckých vojsk na naše území, byla tato skutečnost prohlášena ještě v noci prohlášena předsednictvím ÚVKSC za okupaci a porušení suverenity státu. K tomu ovšem se připojilo i prohlášení vlády a Národního shromáždění, že okupace našeho území armádami pěti zemí Varšavské smlouvy se označuje za porušení mezinárodního práva, žádá se okamžitý odchod vojsk a plné respektování státní suverenity.

5

Frohlášení vlády a Národního shromáždění, jakož i svolaný
alv. sjezd KSČ v Praze, pak i informace v rozhlasu v televizi
a tisku úplně desorientovalo občanstvo i členy strany.

Kontralevoluční úloha sdělovacích prostředků vyústila po
21. srpnu ve smrť šovinistické demagogie, která měla zabránit
tomu, aby občané nepoznali správný stav událostí.

Pročítáme-li kterékoliv noviny z té doby dnes po delší
době, nedivíme se že občanstvo se postavilo proti příšedšímu
vojsku, neboť bylo nabádáno, aby s nimi nemluvilo, dávali jim
špatné informace, neposkytovali potraviny a vůbec je ignorovali.

Složitou situaci řešil president Ludvík Svoboda, který od-
letěl 25. srpna do Moskvy, kde byli již A. Dubček, předseda vlády
Černík, kteří tam byli odvezeni hned 21. srpna, a internováni.

S presidentem odejel k vyjednávání G. Husák, V. Bilek, A. Indra,
J. Piller, M. Dzur. Dále pak ještě přijeli další členové vedení
strany O. Švestka, E. Rigo, F. Barbírek, M. Jakeš, J. Lenárt a Z. Mlynář.

Výsledky čtyřdenních jednání československých a sovětských
vedoucích činitelů byly vyjádřeny ve společném protokolu, podep-
saném všemi přítomnými účastníky. Českoslovenští představitelé
v tomto dokumentu vyjádřili své odhadlé dosáhnout normalisace
poměru v naší zemi na základě marxismu-leninismu, obnovit vedoucí
úlohu strany a autoritu státní moci dělnické třídy, vyřadit kontra-
revoluční organizace z politického života a upevnit mezinárodní
svazky ČSSR se Sovětským svazem a dalšími socialistickými spojenci

Po návratu předsednictva ÚV KSČ z Moskvy probíhalo v Praze
rozporuplné jednání při přípravě plenárního zasedání, které mělo
projednat a vyvodit závěr z moskevského protokolu.

Protokol byl pak dne 31. srpna na zasedání schválen, s. Husák a
L. Svoboda kooptováni do ÚV KSČ. Ovšem něšlo vše hladce. Noviny,
rozhlas televize ještě pracovaly v intencích pravice. Pravicové
a protisocialistické síly byly ještě velmi drzé a troufalé. Spo-
léhaly se na to, že v A. Dubčekovi, O. Černíkovi j. Smrkovském a dalších
mají záštitu a že mohou pomocí prostředků ovlivňování veřejného
 mínění v podstatě působit v předsrpnovém duchu.

Když však byla schválena dohoda o dočasném pobytu sovětských
vojsk na našem území dne 10. října 1968, nastal obrat.

imorádné učedávky obili,ropy,cenných barevných kovů a jiných s urovin zabezpečovaly chod našeho národního hospodářství.

Také znova se zformulovala marxisticko-leninská levice a její představitelé v předsednictvu a sekretariátu UVKSC, v plénu i ve stranickém aparátu kladli za cíl očistit stranu i celý náš společenský život od nánosu revizionismu,oportunismu a nacionalismu a plně rozvinout silu našeho socialistického zřízení.

V této době,kdy ještě tisk,rozhlas a televise zůstávaly v rukou pravice,dobré služby konal časopis Zprávy,který zvedal revoluční a třídní uvědomění opravdových komunistů.

K významnému měření sil mezi pravici a levicí došlo v souvislosti s oslavami 50 výročí velké říjnové socialistické revoluce,kdy se uskutečnily velké manifestace.

Plenární zasedání v listopadu 1968 prosadilo resoluci, v níž se odhalovala úloha prozisocialistických sil a pravice-vého oportunitismu,jako největší nebezpečí ve straně.

Také zřízení výkonného výboru předsednictva a byra pro řízení stranické práce omezilo vliv pravice.

Rozkladná činnost pravicových sil pokračovala i po srpnu a bylo to zvláště cítit v oblasti hospodářské.Docházelo k neustálému na nekontrolovatelnému zvyšování velkoobchodních a maloobchodních cen,vyvolávly se nákupní horečky.

Po listopadovém plénu zapojovala pravice do nátlakových kampaní mládež a studentstvo.Byly stávky,demonstrace,různá memoranda a jiné akce.Z takové psychozy vzešla i tragedie studenta Palacha,který se upálil.To vyvolalo nové protistranické a protisovětské demonstrace.

Rok 1968 pak skončil ještě nedokončeným bojem mezi marx-leninskými silami a pravicovými silami,ten se pak dokončil až v roce 1969.

Tolik bylo třeba říci k roku 1968,který zvláště po příchodu sovětských vojsk,nadělal nám starosti,když i na MNV,JZD a kaolinice se objevil černý prapor,ze smutku nad příchodem cizích vojsk.

na MNV se jde o jisté opomínky
Byly to jen nepravdivé informace jak nadřízených tak i stranických orgánů.

Během roku 1967 dokončena byla regulace potoka v obci, takže v únoru roku 1968 došlo ke kolaudaci s příslibem, že závady budou odstraněny do konce dubna.

Svezu zahrádkářů byla přidělena stodola v čís. 11, aby mohl tam uskladnit potřebná hnojiva pro členy.

Jako každý rok, tak i letos byly doporučeny radou lovecké listky pro členy mysliveckého sdružení, které čítá na 20 členů.

Byly připravovány volební komise, projednána kandidátka, ale pak na konec vlivem politických poměrů byly volby odloženy.

Do akčního plánu bylo zařazeno zřízení sociálního zařízení v základní devítileté škole, rekonstrukce vodní nádrže, komunikace v Kolině, dát do školy ústřední toopení.

Nepodařilo se započít s úpravou vodní nádrže, ale pracovalo se na komunikacích.

Byly provedeny přípravy k 50 výročí samostatnosti. Ve slavnostní schůzi dne 24. října 1968 udělil zástupce ONV s. Karel Šrámek pamětní medaile Josefmu Tunkovi, Aloisu Jordánovi a Ruženě Honzové. Dále Františku Semerádovi. Za zásluhy o tělovýchovu obdržel pamětní medaile Louštíl František a Přibyl Jan, kterému byl také dán čestný diplom za kronikářské práce.

Ustavena také Národní fronta, jejímž předsedou se stal František Doležal, místopředsedou Zdeněk Fiala a tajemníkem Vavřin Špaček.

JZD pracovalo dobře, výsledky roku 1968 byly uspokojivé a tak od 1. ledna 1969 bylo zařazeno do vyšší úrovně hospodaření.

I ve výstavbě se pokračovalo dále, provedena oprava domku č. 82, 89, 115, 175, 88, 55, 68, 211, 59, 247, 44.

Mimoto řada drobných úprav u jednotlivých stavení.

Pohyb obyvatelstva v roce 1868 :

S n a t k y :

- 10.2. Bulín Josef dělník 275
Marie dcera František a Marie Wenzner 203
- 17.2. Sklenský Libor dělník Mikulovice
Jarmila dcera Adolf a Františka Ninger 248
- 27.4. Fruhvirt Jiří dělník Znojmo
Jaromíra dcera Antonín a Leonora Fántál 270
- 27.4. Andorko Ladislav dělník z Trebišova
Anna dcera Antonín a Marie Bulín č. 224
- 8.6. Podškubka Jan zedník Vlčnov
Marie František a Hedvika Vejlupek 51
- 20.7. Matějka Bohuslav stroj.zám. Hatišovice
Marcela dcera Jan Pelech a Marie 177
- 31.8. Koudelka František zemědělec Tvoříhráz
Marie dcera Jan a Marie Rouha 254
- 20.9. Svanda Zdeněk dělník Znojmo, Legionářská 23
Stanislava dc.zemř.Josefa a Marie Stanislavových 15
- 28.9. Ludvík Jan tesař Žerotice
Marta dcera Jan a Albína Plotzer č. 4
- 19.10. Ill František instalatér 202
Anežka rozvedená Rudolf Mališ Vrbovec
- 16.11. Málek František dělník 227
Miroslava dc. Frant. Hofstetter Plaveč
- 30.11. Marek Josef dělník Pánka u Trnavy
Ludmila dcera František a Anna Kristof 138
- Bulín Josef zedník Únanov 164 /syn Antonína/
Ludmila Havelková Rudlice

V roce 1968 narození:

- 16.2. Zdeněk syn Zdeněk a Marie Brabec č. 287
11.1. Marie dcera Václav a Marie Bartušek č. 120
25.1. Ivana dcera Zdeněk a Antonie Hrdlička č. 170
19.2. Václav syn Václav a Věra Bulín 275
8.2. Petr syn František a Jaroslava Palatkovi č. 169
8.2. Pavel dvojče „ „
7.3. Jaroslav syn Jaroslav a Marta Vlk č. 117
7.3. Pavel syn Pavel a Marta Bulinovi 249
15.3. Sylva dcera Gustav a Marta Toifl 221
23.4. Yveta dcera Josef a Marcela Plaček 219
13.5. Zdeněk syn Josef a Věra Holub 218
27.5. Antonín syn Antonín a Marie Molík 88
19.5. Antonie nem. dcera Růženy Hruškové 269
22.6. Ludvík syn Ludvíka a Zdeňky Čapíkovi 209
Pavel dvojče „ „
23.7. Marie dcera Josef a Marie Bulín 203
18.8. Alena dcera Zdeněk a Marie Vitek č. 20
24.8. Ladislav syn Ladislav a Anna Andorko č. 224
2.8. Jarmila dcera Libor a Jarmila Sklenský 59:248
22.7. Marta dcera Josef a Zofie Stehlík č. 123
Karel Hambálek

V roce 1968 zemřeli :

- 5.1. Vítámvás Barbora vdova 69 let č. 25
- 28.1. Šalomoun Jiří zedník 65 let na č. 134
- 14.3. Kotz Karel dělník vdovec v důchodu 79 let č. 212
- 30.3. Makovička Josef býv.rolník výměnkář č.73 86 let
- 23.6. Rojík Josef hrobař 73 let č. 92
- 6.7. Plotzer Josef vdovec na č. 237 61 let
- 22.7. Vlková Marie vdova po Josefu č.117 74 let
- 7.8. Wiezner Vladimír /11.5.1949/ úraz na motocyklu č. 194
- 4.lo. Bulín Antonín děl.vdovec /17.6.1906 úraz motocykl 164
- 8.lo. Bulín Josef syn /26.8.1946/ ,,,
- 27.lo. Komenda Jan natěrač /5.8.1912/úraz na silnici 122
- 3.11. Blecha František 64 let dělník v důchodu 151
- 11.12. Veselý František vedoucí bednářství 245 60 let
- 12.6. Chorina Jindřich dělník vdovec 66 let/pochován ve Znojmě/

